

ПАМ'ЯТІ ГІРКА Й СОЛОДКА ДАЛИНА

От не згадаю більш вдалої назви до збірки віршів і ліричної прози, ніж у книзі Наталії Купчинської «Щастя мені до лиця» (РВА «Світло», Олександрія, 2003, 156 с.), на якій ми з нею зупинились. Чому ми? Бо я, щойно прийнята до НСПУ, з острахом погодилась бути редактором видання, яке перевершило всі сподівання. Таких розкішних книг у нашому краї тоді ще друкувалося мало. Дякуючи чудовій команді співтворців, до якої увійшли художники Ф. Лагно та І. Лисенко, композитор А. Борисенко, вчителі В. Андрущенко, М. Трустенко, І. Шаповал, М. Фоцій, психолог Л. Пожванюк, журналіст і музейник-краєзнавець В. Білошапка, а також спонсорам – генерал-майору Б. Кузику і майору запасу О. Кравченку, ця ошатна книга в твердій кольоровій обкладинці порадувала читачів, колег, друзів. А тепер, коли не стало серед нас Наталії, – ще й з новою силою та душевним щемом сприймається як лірично-прозовий і фото-літопис. Тридцять дві чорно-білі та кольорові світлини нагадують про безмірно багату на любов і щирість жінку-осінь (як вона себе звала ще в молодості). Батьки нагородили доньку і чотирьох інших дітей гарячим сплавом української (по матері) та вірменської (по батьку) крові. Вона й нуртує у десяти розділах книги, які композиційно вияскравили багатогранність душі й таланту письменниці. Передмову склали аж чотири автори і сама Наталія (диптих «У цім краю, де серця рідна пристань» і «Пам'яті гірка й солодка далина»). «Щедрий ужинок Наталії Купчинської», – означив її творчість земляк Борис Кузик, дякуючи меценатству якого в Олександрівці в ті роки видали цілу серію краєзнавчих і художніх книг. Наталя була переповнена поезією, тому в назву кожного розділу вносила частинку серця: «Чашу смутку випити до дна»; «Несу тобі душі своєї крила»; «Прийди до мене хоч у сні»; «Просто осінь»; «Ой роде мій красний, роде мій прекрасний»; «Жду твої шаги»; «Рядки, що просяться на ноти»; «У росах мамина хата»; «Читачу мій, спасибі за терпіння».

У десятому розділі «Слово про жінку-осінь» сказав прозою і віршем гурт найближчих їй людей. Це – А. Кримський, Д. Танський (яких уже теж нема), В. Могилюк, М. Фоцій, В. Андрущенко.

З часу виходу книжки (бережу її з автографом) пройшло майже двадцять літ. Тепер ці слова служать квітами на її свіжу могилу.

...Колись я провела в гостях у Наталки ніч. То була ніч поезії – в житті та в блокнотах, які ще не вірили, що стануть книгою. Про неї тільки мріялось. Після того запросила поетесу в наукову бібліотеку на гостини в жіноче культпросвітницьке товариство «Жменя» – на День Наталії 8 вересня. Ми купались у її віршах, красі, душевності. Це було серед бідних беззарплатних дев'яностих. Смішно, але тоді я зробила першу спробу стати «спонсором», подарувала три гривні (чи карбованці-купони?) на хоча б поетичний буклет. І він вийшов і став прологом до «Щастя», яке їй так личило!

Наталія Купчинська була членом обласного літературного об'єднання «Степ» та літературного клубу «Євшан», де не раз звучали її вірші з обговоренням та конструктивною критикою.

Ще з часу виходу першої збірки «Осінній зорепад» (Олександрівка, 1993), колективної збірки «Написане не зникає» (Кіровоград, 1994), буклету «Весь світ в тобі люблю» (Олександрівка, 1998), колективної збірки «Із цілющих джерел рідного краю» (Олександрівка, 1999) я слідувала за її творчістю в районній і обласній пресі, в рукописах, представляла в радіопередачах обласного радіо «Криниця».

З роками авторка все краще володіла версифікацією і технікою вірша. Відчутний був і вплив добрих учителів – кращих поетів сучасності, свіжішала образність, урізноманітнювалася тематика й інтонація. Але незмінним залишався головний «козир» поезії і прози Н. Купчинської: справжність почуттів, довірливість і щирість у спілкуванні з читачем, душевна відкритість перед нашим, часто жорстоким, світом, віра в те, що він має бути добрим, чесним і чистим.

Кожен поет моделює свій світ подібним до себе. У Наталії він був драматично-трагічний, вразливий і незахищений, але повен любові – від весни до осені. Тепер ми цим усім наповнимо пам'ять про неї.

Культура думки й почуття, висока емоційна напруга, пристрасне, палке й прозоре слово несе в собі мелодію, яка підсилює звучання поезії. Саме тому до її віршів звернувся (і дуже успішно!) олександрівський самодіяльний композитор Анатолій Борисенко, створивши цикл пісень, що стали частиною книги «Щастя мені до лиця». Окремі з них увійшли до збірки Бориса Кузика та Василя Білошапки «Олександрівський меридіан: люди, події, час» (Київ, 2003), а штрихи біографії Наталі Купчинської – в цю та попередню книгу авторів «У плині часу. Енциклопедія Олександрівщини» (Київ, 2002).

Як гарно звучали пісні зі сцени, на шкільних вечорах, на обласному радіо у виконанні дуету «Вранішні роси» – Анатолія Борисенка і Наталії Журило! З віршами Наталія Купчинська була частою гостею в школах району.

Тож землякам є чим пишатися, а тепер – є кого пам'ятати.

Усвідомлюємо: з таких талантів, з таких книг починалося відродження
молодої України, яка дивує світ своїм мистецтвом, традиціями і культурою.

Антоніна Корінь, науковиця
літературно-меморіального музею
І.К. Карпенка-Карого
міста Кропивницького